

Accountantsverslag 2024

Gemeente Meppel

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Aan de raadsleden van gemeente Meppel
Grote Oever 26
7941 BJ Meppel

22 mei 2025

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening van uw gemeente voor het boekjaar dat eindigt op 31 december 2024. We hebben onze werkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met ons controleplan 2024 en onze overeenkomst met referentienummer AD23026 gedateerd 4 maart 2024. Onze bevindingen en aanbevelingen zijn open en constructief besproken met de ambtelijke organisatie, de portefeuillehouder Financiën en met de Auditcommissie.

Het accountantsverslag begint met een samenvatting van onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen. Daarna gaan wij in op de reikwijdte van onze controle, de diepgang waarmee wij gecontroleerd hebben en tot welke oordeel wij gekomen zijn. Vervolgens geven wij onze visie op de informatiewaarde en leesbaarheid van de paragrafen en de programmaverantwoording.

Nadat wij onze analyse hebben gegeven van de financiële positie van uw gemeente, gaan wij in meer detail in op de belangrijkste bevindingen uit onze controlewerkzaamheden. Dit doen wij langs de drie domeinen fysiek, sociaal en bedrijfsvoering.

Vervolgens geven wij op hoofdlijnen ons beeld van de interne beheersing van uw organisatie en gaan we dieper in op de speerpunten die u ons heeft meegegeven tijdens de controle.

We sluiten het accountantsverslag af met bijlagen waarin we bevindingen hebben opgenomen over een aantal wettelijk verplichte onderwerpen, zoals Sisa, WNT en onze onafhankelijkheid. In de bijlage hebben we ook enkele actuele ontwikkelingen gegeven die voor u van belang kunnen zijn.

Dit accountantsverslag is opgezet als interactief document waar u eenvoudig doorheen kunt navigeren door op de menuopties aan de linkerzijde of de onderstreepte woorden te klikken. Wij vragen u terughoudend te zijn met het printen van het accountantsverslag.

Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik maken om u en uw medewerkers te bedanken voor de prettige samenwerking die we ervaren hebben. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

J.G. Schuijt MSc RA

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening van uw gemeente. Derhalve vinden wij dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie.

Omdat de goedkeuringstolerantie afhankelijk is van de werkelijke lasten en werkelijke dotaties aan de reserves, hebben wij de tolerantie die wij eerder hebben opgenomen in ons controleplan geactualiseerd op basis van de definitieve jaarrekening. De tolerantie voor fouten die wij bij de controle hebben gehanteerd bedraagt (afgerond) EUR 1,6 miljoen.

Onzekerheden aanwezig

Ons goedkeurend oordeel betekent niet dat er geen onzekerheden geconstateerd zijn. Wel houdt het in dat deze onzekerheden onder de goedkeuringstolerantie blijven die uw raad heeft vastgesteld. De totale onzekerheid met betrekking tot de prestatielevering van de zorg die via pgb-budgetten is betaald bedraagt EUR 0,4 miljoen.

Onrechtmatigheden blijven niet binnen de verantwoordingsgrens

Het college heeft vastgesteld dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen EUR 2,2 miljoen bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van EUR 1,6 miljoen. De reden voor de onrechtmatigheid is een samenloop van begrotingsonrechtmatigheid (EUR 0,9 miljoen, waarvan EUR 0,1 miljoen acceptabel) en onrechtmatige aanbestedingen (EUR 1,3 miljoen). Op basis van onze werkzaamheden zijn wij niet tot een andere conclusie gekomen dan het college.

Leesbaarheid van de programmaverantwoording kan beter

De leesbaarheid van de programmaverantwoording kan naar onze mening (sterk) verbeterd worden. Allereerst zijn de teksten erg lang, is de structuur niet altijd goed te volgen en is in veel stukken vaktaal gebruikt.

Daarnaast is een belangrijke constatering dat een zichtbaar verband mist tussen beleidsvoornemens, concrete doelstellingen, maatschappelijke effecten en de gekozen indicatoren. Waar indicatoren in de programma's aanwezig zijn, ontbreken normen, waardoor geen conclusies getrokken kunnen worden of de behaalde resultaten goed zijn, of juist niet. Tevens missen wij een duidelijk verband tussen het coalitieakkoord en de P&C documenten. Overigens hebben wij geconstateerd dat het aantal programma's in de begroting 2025 is verminderd en de opzet van de teksten is aangepast. Dit is een goede eerste stap naar verbetering van de leesbaarheid en informatiewaarde van de P&C documenten.

Ons samenvattend beeld van de paragrafen

Voor de paragrafen geldt dat de leesbaarheid en informatiewaarde verschilt per paragraaf. Naar onze mening ontbreekt het over de hele breedte nog wel aan een toereikende koppeling tussen de uitgangspunten van het beleid en de realisatie gedurende het jaar. Met andere woorden: wat stond er in de betreffende paragraaf in de begroting en wat is er uiteindelijk in de praktijk van terecht gekomen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Financiële positie van uw gemeente als geheel is voldoende

Uit onze analyse blijkt dat de financiële positie van uw gemeente als geheel ruim voldoende is. De financiële positie van de gemeente is de afgelopen jaren sterk verbeterd, met name door een aantal jaren van positieve resultaten. Veel van deze resultaten zijn echter wel incidenteel van aard. Vanaf pagina 17 hebben wij onze constatering per kengetal nader geduid.

Weerstandsvermogen is toereikend, maar is subjectief

Uit de jaarstukken blijkt dat het weerstandsvermogen voldoet aan de norm die uw raad heeft gesteld. Het weerstandsvermogen van Meppel is 2,3 waar de raad een norm van 2,0 heeft vastgesteld. Overigens is het weerstandsvermogen een subjectieve norm. Bij het duiden van dit getal raden wij u aan om het weerstandsvermogen altijd gezamenlijk met de andere kengetallen te beschouwen.

Jaarafsluiting is over het algemeen goed verlopen

Over het algemeen zijn wij tevreden met de wijze waarop het afsluitproces en de jaarrekeningcontrole zijn verlopen. Bij de start van de controle waren de door ons gevraagde documenten voor het grootste deel beschikbaar. Desalniettemin zien wij ruimte voor verbetering bij de dossiervorming en onderbouwing van de voorzieningen en Sisa-regelingen.

Onze bevindingen in het fysiek domein

De boekwaarde van de grondexploitaties is afgenomen met EUR 9,4 miljoen. De belangrijkste reden hiervoor is dat het facilitaire deel van de grondexploitatie Nieuwweense Landen in overeenstemming met het BBV niet langer is opgenomen als onderdeel van de exploitatie (zie kolom hiernaast). Dit heeft een effect van EUR 8,3 miljoen.

Vooruitlopend op het besluit van de raad, heeft het college de grondexploitaties Noord III en Noord IV administratief gesplitst. Naar onze mening voldoet Noord IV niet aan de voorwaarden die paragraaf 5.2 van de Notitie Grondbeleid van de commissie BBV aan een grondexploitatiecomplex stelt. Daarom geven wij u in overweging om de grondexploitatie Noord IV vooralsnog af te sluiten.

In het BBV is geregeld dat tussentijdse winstneming berekend moet worden over de totale verwachte winst op eindwaarde. Wij hebben geconstateerd dat dit tot en met 2023 is gedaan op basis van de verwachte winst tegen de contante waarde. Het verschil is overigens niet materieel. Wij hebben begrepen dat het college voornemens is om in de jaarrekening 2025 de juiste systematiek te volgen.

Onze bevindingen in het sociaal domein

Wij hebben geconstateerd dat er binnen de gemeente nog onvoldoende grip is op de ontwikkeling van de toekomstige zorgkosten, met name in het jeugddomein. Een belangrijke oorzaak hiervan is dat het voorspellend vermogen van de organisatie nog niet toereikend is. Hierdoor is het risico aanwezig dat de werkelijke zorgkosten vanuit de Jeugdwet (fors) afwijkt van hetgeen eerder verwacht.

Het college heeft in 2024 goede stappen gemaakt om de prestatielevering van de zorg in natura zelf vast te stellen. Hierdoor zijn zowel voor jeugdzorg als voor WMO geen onzekerheden over de geleverde prestatie. Voor de zorg die is betaald via pgb-budgetten is niet vastgesteld of deze zorg daadwerkelijk is geleverd. Daarom hebben wij de totale uitgaven als onzeker meegenomen in onze oordeelsvorming. Dit gaat om een bedrag van EUR 0,4 miljoen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Onze bevindingen in het domein bedrijfsvoering

Wij raden u aan om de nut en noodzaak van reserves met beperkte omvang en beperkte mutaties kritisch tegen het licht te houden. Indien deze geen toegevoegde waarde hebben, dan raden wij u aan om de betreffende reserves vrij te geven. Een voorbeeld hiervan is dat bij de resultaatbestemming 2024 wordt voorgesteld om de reserve corona op te heffen en toe te voegen aan de algemene reserve.

In 2024 zijn er grote afwijkingen geweest tussen de primaire begroting, de bijgestelde begroting en de realisatie. Hoewel een aantal afwijkingen tussen de bijgestelde begroting en de werkelijkheid op het laatste moment bekend waren, zijn de relatief omvangrijke verschillen naar onze mening een indicatie dat de kwaliteit van de (bijgestelde) begroting beter kan. Dit blijkt ook uit de analyse van de verschillen die wij hebben gemaakt over de laatste vijf jaar. Wij raden u aan om het college te verzoeken onderzoek te doen op welke wijze de kwaliteit van de (bijgestelde) begroting kan worden verbeterd. In dat licht hebben we begrepen dat vanaf 2024 een extra rapportage is ingebouwd in de P&C cyclus om te waarborgen dat verschillen tijdig worden gerapporteerd.

Interne beheersing is nog niet toereikend

Naar onze mening is de interne beheersing binnen uw gemeente als geheel nog niet toereikend om tot een getrouwe jaarrekening en rechtmatigheidsverantwoording te komen. Hierdoor waren relatief veel gegevensgerichte detailwerkzaamheden nodig waren door de VIC en ons om tot een oordeel te kunnen komen. In onze managementletter zijn diverse bevindingen en aanbevelingen opgenomen die u kunnen ondersteunen bij het verbeteren van de interne beheersing. Tevens hebben wij hierin gesignaleerd dat de ambities van uw gemeente hoog zijn in verhouding tot de capaciteit van de organisatie.

Geen indicaties voor fraude

Tijdens onze controle hebben wij nadrukkelijk aandacht besteed aan het onderwerp fraude. Uit onze werkzaamheden zijn geen indicatie voortgekomen voor fraude.

Schattingen door het college zijn evenwichtig

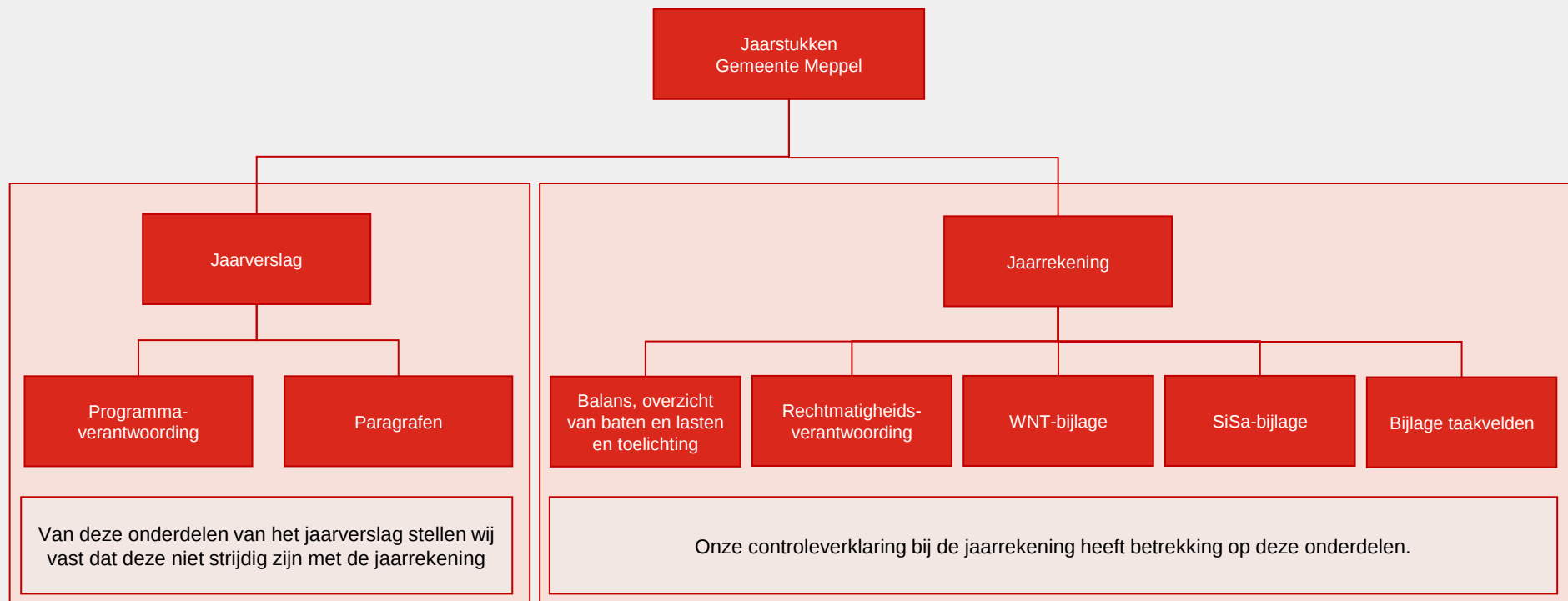
Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt beoordeeld en allemaal als evenwichtig aangemerkt.

	Samenvatting
	Jaarrekening
Reikwijdte van de controle	
	Goedkeuringstolerantie
	Ons getrouwheidsoordeel
	Samenvatting bevindingen
	Rechtmatigheidsverantwoording
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

De reikwijdte van onze controle

U heeft ons verzocht om de jaarrekening 2024 van uw gemeente te controleren. De jaarstukken bestaan uit meerdere onderdelen, welke wij niet allemaal met dezelfde diepgang controleren. In het controleplan hebben wij afspraken met u gemaakt over de reikwijdte van de controle.

Wij bevestigen dat de definitieve reikwijdte van de controle gelijk is aan die in het controleplan. Onderstaand hebben wij een samenvatting opgenomen op welke wijze wij de verschillende onderdelen van de jaarstukken in onze controle hebben betrokken.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

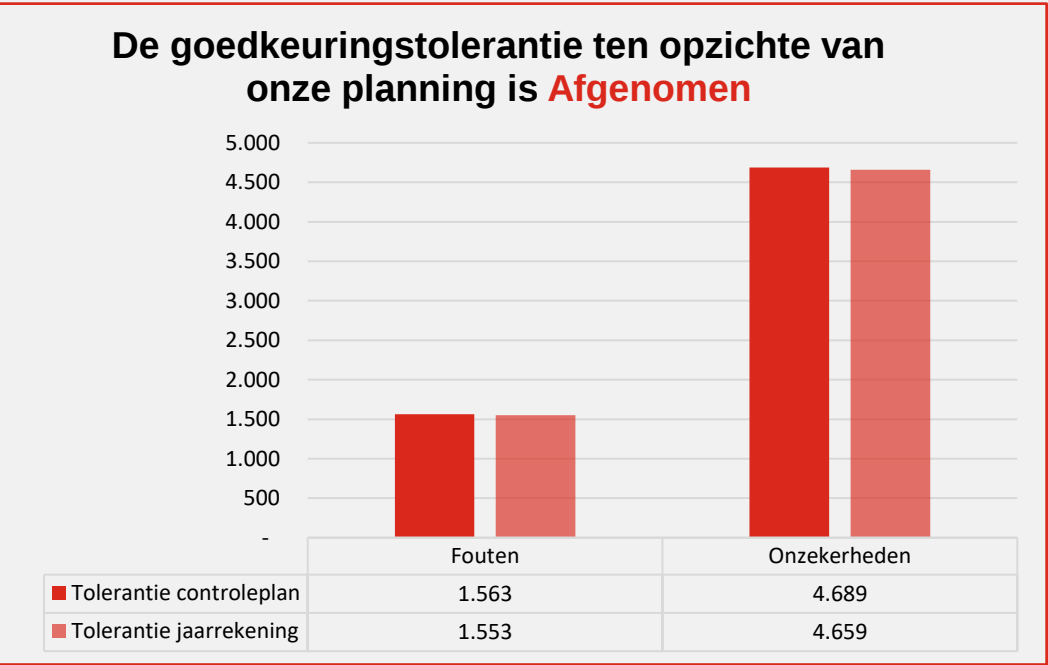
Bijlagen

Dit zijn de definitieve toleranties die wij hebben gebruikt tijdens onze controle

U bepaalt binnen de wettelijke kaders welke goedkeuringstoleranties wij hanteren. Op grond van het BADO bedraagt deze tolerantie maximaal 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves voor fouten en 3% voor onzekerheden. U heeft ons gevraagd om deze maximale tolerantie te gebruiken bij onze werkzaamheden. De relatie tussen de goedkeuringstolerantie, eventueel geconstateerde afwijkingen en ons oordeel staat in tabel rechts op deze pagina aangegeven. Omdat de goedkeuringstolerantie afhankelijk is van de werkelijke lasten en werkelijke dotaties aan de reserves, hebben wij de tolerantie die wij eerder hebben opgenomen in ons controleplan geactualiseerd op basis van de definitieve jaarrekening. Dit hebben wij samengevat in onderstaande grafiek.

	≤ 1%	≤ 3%	≥ 3%	≥ 10%
Fouten	Goedkeurend	Beperking	Afkeuring	Afkeuring
Onzekerheden	Goedkeurend		Beperking	Oordeel-onthouding

Rapporteringstolerantie
De rapporteringstolerantie is de grens waarboven wij gevonden afwijkingen in dit accountantsverslag aan u rapporteren. U heeft de rapporteringstolerantie bepaald op 5% van de goedkeuringstolerantie, in dit geval EUR 77.650. De hoogte van de deze tolerantie heeft geen invloed op de nauwkeurigheid of diepgang van onze aanpak.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

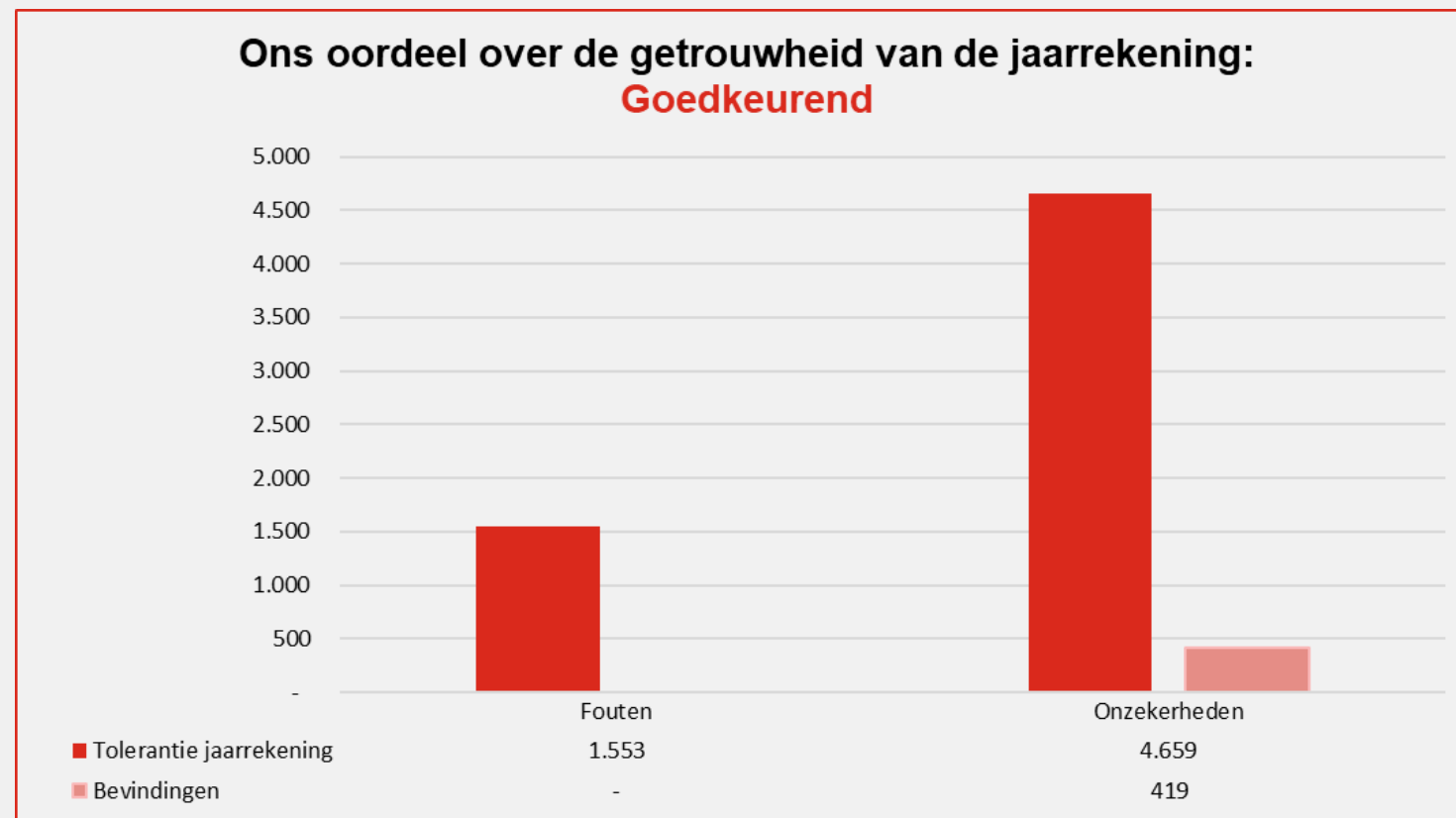
Wij geven een goedkeurend oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening

Ons oordeel bij uw jaarrekening

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening van uw gemeente. Derhalve is ons oordeel dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie.

Bevindingen blijven binnen de tolerantie

Ons goedkeurend oordeel betekent niet dat er helemaal geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Wel houdt het in dat deze fouten en onzekerheden onder de goedkeuringstolerantie blijven die uw raad heeft vastgesteld. Dit hebben wij in onderstaande tabel samengevat. Op de volgende pagina kunt u lezen om welke specifieke fouten en onzekerheden het gaat.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Fouten en onzekerheden in de jaarrekening nader uitgelicht

Op de vorige pagina hebben wij u gemeld wat het totaal is van de fouten en onzekerheden die wij hebben geconstateerd, die het college niet heeft gecorrigeerd of niet heeft kunnen corrigeren. In de tabel hieronder hebben we deze voor u specifiek uitgesplitst. Tevens hebben we de fouten en onzekerheden kort toegelicht.

Fouten
Er zijn geen niet-gecorrigeerde fouten boven de rapporteringstolerantie.

Onzekerheden
Onzekerheid Pgb-zorg
Naast de zorg in natura, verstrekt de gemeente ook een bedrag van EUR 419.000 aan Pgb-budgetten. Van deze zorg heeft het college geen werkzaamheden uitgevoerd op de levering van betaalde zorg. Wij kunnen daarom niet vaststellen of deze zorg daadwerkelijk heeft plaatsgevonden en nemen daarom deze lasten mee als onzekerheid voor onze controle.

Fouten en onzekerheden gespecificeerd

Categorie	Waarde
Fouten	-
Onzekerheden	419

Navigation icons: back and forward arrows.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Het college heeft wederom de rechtmatigheidsverantwoording afgegeven

Achtergrond

Dit jaar heeft het college wederom een eigen oordeel gegeven bij de rechtmatigheid van de jaarrekening. Deze rechtmatigheidsverantwoording is onderdeel van de jaarrekening en valt daarom binnen de reikwijdte van onze controle. Daarmee zijn voor de raad waarborgen ingebouwd dat het college niet zomaar de verantwoording kan opstellen en afgeven.

Bij rechtmatigheid in dit kader bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Baten, lasten en balansmutaties moeten rechtmatig tot stand zijn gekomen. De rechtmatigheidsverantwoording door het college gaat dus primair om de financiële beheershandelingen.

Rechtmatigheidscriteria

In de rechtmatigheidsverantwoording legt het college verantwoording af over de volgende drie rechtmatigheidscriteria:

- **Begrotingsrechtmatigheid:** handelt het college binnen de door u beschikbaar gestelde budgetten en kredieten.
- **Misbruik en oneigenlijk gebruik:** zijn in (de uitvoering van) het beleid voldoende waarborgen opgenomen om misbruik of oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving te voorkomen of tegen te gaan?
- **Voorwaardencriterium:** zijn de baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met wet- en regelgeving tot stand gekomen?

Alle andere criteria worden afgedekt door het oordeel van de accountant over het getrouwe beeld van de jaarrekening. Deze hoeven niet vermeld te worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Verantwoordingsgrens

In de rechtmatigheidsverantwoording rapporteert het college over geconstateerde afwijkingen. Onder afwijkingen wordt verstaan fouten en onduidelijkheden over de rechtmatigheid van een financiële beheershandeling. U heeft ervoor gekozen om de verantwoordingsgrens vast te stellen op 1% van de werkelijke lasten, inclusief werkelijke toevoegingen aan de reserves. Dit is gelijk aan (afgerond) EUR 1,6 miljoen.

Vaststelling door het college

Het college heeft vastgesteld dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen EUR 2,2 miljoen bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van EUR 1,6 miljoen.

De reden voor de onrechtmatigheid is een samenloop van begrotingsonrechtmatigheid (EUR 0,9 miljoen) en onrechtmatige aanbestedingen (EUR 1,3 miljoen). De onrechtmatigheden zijn in meer detail toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording en de paragraaf Bedrijfsvoering. Hierin is ook opgenomen dat een deel van de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel moet worden aangemerkt. Dit gaat om een bedrag van EUR 0,1 miljoen.

Ons oordeel over de rechtmatigheidsverantwoording

Wij hebben de werkzaamheden die door en namens het college zijn uitgevoerd om tot de rechtmatigheidsverantwoording te komen in detail beoordeeld. Op basis van deze werkzaamheden zijn wij niet tot een andere conclusie gekomen dan het college. Daarom hebben wij geoordeeld dat de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid.

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording

In de tabel hieronder hebben wij ons mening gegeven over de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording.

Daarnaast hebben wij beoordeeld of de programmaverantwoording in overeenstemming is met de jaarrekening en voldoet aan alle eisen die het BBV eraan stelt.

Proces	Status	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Leesbaarheid	●	- De programmaverantwoording is (erg) lang door veel opsommingen van uitgevoerde activiteiten. De leesbaarheid kan worden verbeterd door in één overzicht de doelstelling en het gerealiseerde resultaat op te nemen. - Door de lange teksten is de structuur niet altijd goed te volgen. - Er is veel vakjargon gebruikt waardoor de jaarrekening voor niet-specialisten moeilijk leesbaar is.
Informatiewaarde	●	- Er mist een duidelijk verband tussen beleidsvoornemens, concrete doelstellingen, maatschappelijke effecten en de gekozen indicatoren. - De indicatoren zijn de standaardindicatoren volgens het BBV. Het ontbreekt aan gemeente-specifieke indicatoren. Tevens ontbreken normen, waardoor er geen conclusies getrokken kunnen worden. - Wij missen een duidelijk verband tussen het coalitieakkoord en de P&C documenten.
Overeenstemming met jaarrekening	●	
Overeenstemming met het BBV	●	

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting

Jaarrekening

**Informatiewaarde
jaarverslag**

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

In onze visie vormen de paragrafen een belangrijk onderdeel voor de raad om haar controlerende taak goed te kunnen uitvoeren. In deze paragrafen moet het college verantwoording afleggen over een aantal belangrijke beleidsmatige onderwerpen die dwars door de programma's heen snijden. Daarom geven wij ook ten aanzien van de paragrafen ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde. Tevens beoordelen we of de paragrafen in overeenstemming zijn met de jaarrekening en voldoen aan alle eisen die het BBV aan de paragrafen stelt. Dit hebben wij per paragraaf gedaan.

Op de volgende pagina's hebben wij onze mening gegeven over de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen.

Wij bevelen u aan om ook onze signaleringen ten aanzien van de paragrafen mee te nemen bij de verdere ontwikkeling van uw P&C documenten.

Ons samenvattend beeld van de paragrafen

Voor de paragrafen geldt dat de leesbaarheid en informatiewaarde erg verschilt per paragraaf. Naar onze mening ontbreekt het over de hele breedte nog wel aan een toereikende koppeling tussen de uitgangspunten van het beleid en de realisatie gedurende het jaar. Met andere woorden: wat stond er in de betreffende paragraaf in de begroting en wat is er uiteindelijk in de praktijk van terecht gekomen. De paragrafen bevatten over het algemeen wel voldoende informatie over het onderwerp van de paragraaf.

Samenvattend komen wij tot de volgende aanbevelingen om de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen te verbeteren::

- Leg de inhoud van de paragrafen goed langs de meetlat van het BBV.
- Versterk de koppeling tussen de paragrafen in de begroting en de paragrafen in de jaarrekening;
- Voorzie kwalitatieve analyses van verklarende kwantitatieve analyses;
- Maak meer gebruik van grafieken en infographics.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslagProgrammaverantwoording
Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Proces	Status	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Lokale heffingen	●	- De paragraaf bevat veel technische teksten die beperkte toegevoegde waarde hebben voor de raad. Door gebruik te maken van tabellen grafieken wordt de paragraaf korter en leesbaarder. - In de paragraaf ontbreekt de gevraagde informatie uit artikel 20 van de financiële verordening.
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	●	Een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie, zoals gevraagd door het BBV, ontbreekt.
Onderhoud kapitaalgoederen	●	- Wordt beperkt inzicht gegeven in de financiële consequenties die uit het beleidskader voortvloeien. - Geen meerjarenperspectief meegenomen voor inzicht in structurele karakter van de onderhoudskosten - Lange doorlopende teksten, waardoor de paragraaf moeilijk leesbaar is. Door gebruik te maken van tabellen grafieken wordt de paragraaf korter en leesbaarder.
Financiering	●	In de paragraaf blijkt niet duidelijk op welke wijze rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden is toegerekend.

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Proces	Status	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Bedrijfsvoering	●	Artikel 22 van de financiële verordening vraagt om inzicht in de van de stand van zaken en ontwikkeling van organisatie en ondersteunende processen. In de paragraaf staat vooral wat er gerealiseerd is, maar er ontbreekt een analyse van hetgeen nog niet goed gaat en waarom dit zo is.
Verbonden partijen	●	In de paragraaf ontbreken een aantal verplichte onderdelen, zoals de wijze waarop de gemeente een bestuurlijk belang heeft in de verbonden partij en het belang dat de gemeente heeft aan het begin en aan het eind van het jaar.
Grondbeleid	●	
Openbaarheid	●	

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

In onze controleverklaring moeten wij expliciet aandacht besteden aan de geschiktheid van de door het college gehanteerde en onderbouwde veronderstellingen inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

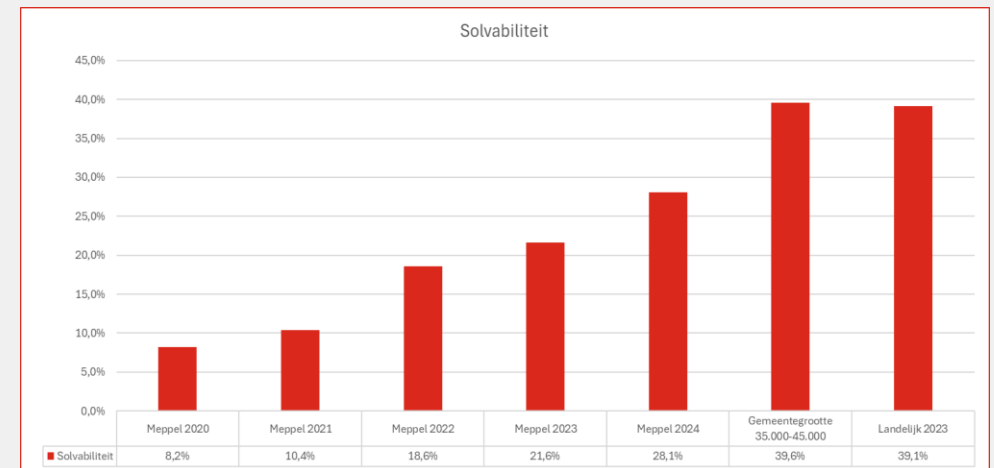
Om aan deze eis te voldoen hebben wij onder andere kennis genomen van de in jaarstukken opgenomen paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing", waarin het college de relatie heeft gelegd tussen de onderkende risico's, de benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen. Ten aanzien van deze analyse hebben wij overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben. Ons beeld van deze paragraaf op hoofdlijnen hebben we eerder al gegeven. Een nadere analyse van uw weerstandsvermogen hebben we op deze pagina gegeven.

Daarnaast hebben wij vastgesteld of de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen. In de grafieken op deze en de volgende pagina's hebben we een overzicht opgenomen van de kengetallen die verplicht in de jaarrekening van uw gemeente moeten worden opgenomen. Deze hebben we afgezet tegen de waarden van de ratio's van de gemeente over de afgelopen vier jaar, maar ook tegen de gemiddelde omvang van andere gemeenten met uw omvang en met Nederland als geheel. Uit deze analyse blijkt dat de financiële positie van uw gemeente als geheel ruim voldoende is. Uit de analyse die het college zelf heeft gemaakt in de paragraaf Weerstandsvermogen, blijkt echter dat uw gemeente de komende jaren een uitdaging heeft, in het bijzonder met de structurele exploitatieruimte en de solvabiliteit. Hierna hebben wij onze constatering per kengetal nader geduid.

Solvabiliteit

De solvabiliteit van uw gemeente is de laatste jaren sterk is toegenomen van 8,2% in 2020 tot 28,1% in 2024. Een hogere solvabiliteit betekent dat de gemeente meer reserves heeft ten opzichte van schulden. De stijging laat zien dat Meppel financieel weerbaarder is geworden. De stijging komt overeen met de positieve resultaten die de gemeente de afgelopen jaren geboekt heeft.

Ondanks deze positieve ontwikkeling blijft de solvabiliteit achter bij het landelijk gemiddelde. Een belangrijke reden hiervan zijn de stevige ambities van uw gemeente, in het bijzonder ten aanzien van de ontwikkeling van grote projecten. De afgelopen jaren is dit gecompenseerd door positieve resultaten als gevolg van meevallers en incidentele resultaten, zoals het resultaat uit vluchtelingenopvang, een hogere algemene uitkering en onderbestedingen. De verwachting is dat de solvabiliteit de komende jaren iets zal dalen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

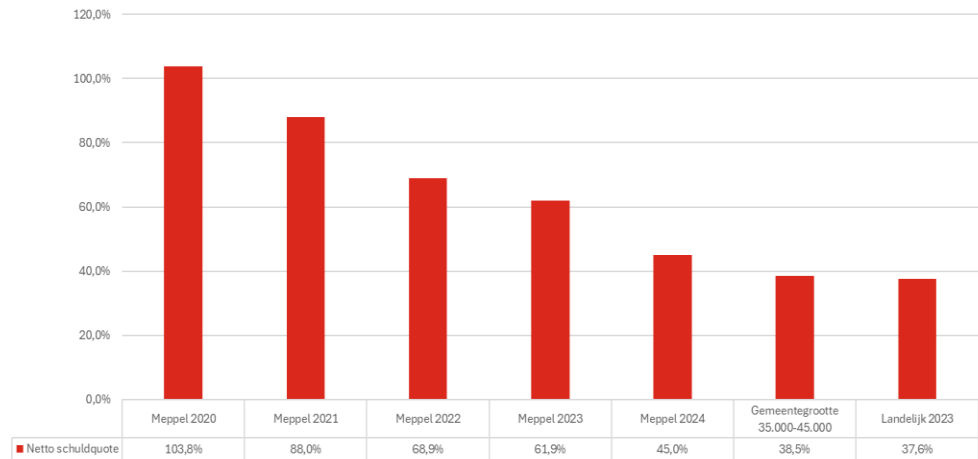
Netto schuldquote en gecorrigeerde netto schuldquote

De (gecorrigeerde) netto schuldquote van uw gemeente is in 2024 sterk gedaald naar een niveau rond de 45%. Vorig jaar was dit 62% en in 2020 zelfs meer dan 100%. Dit houdt in dat de schuldenlast van de gemeente de afgelopen jaren fors is gedaald. Dit komt vooral door de positieve exploitatieresultaten en het voorschot dat ontvangen is aan subsidies voor een bedrag van ongeveer EUR 31,0 miljoen. Hierdoor hoeft er minder geld geleend te worden..

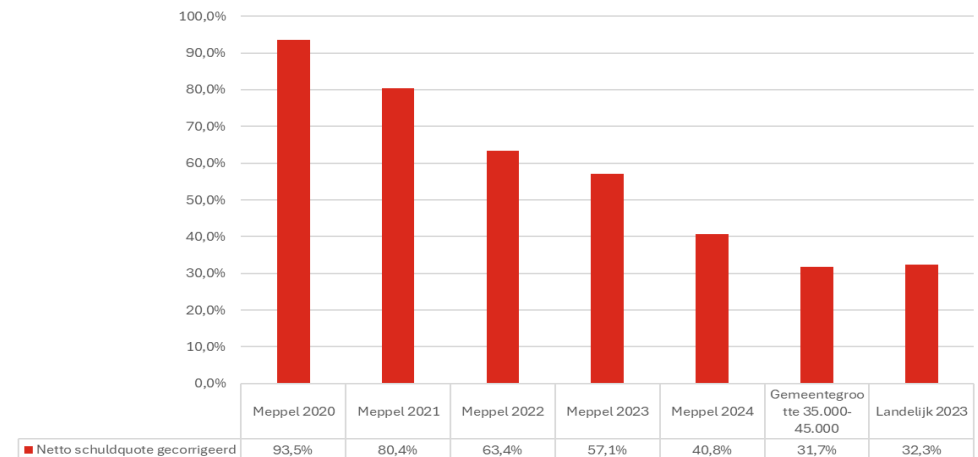
Voor de netto schuldquote geldt dat hoe lager deze is, hoe minder risico de gemeente loopt. Deze daling is op daarom positief. Vanuit haar toezichthoudende taak acht de provincie een (gecorrigeerd) netto schuldquote die lager is dan 90% als minst risicovol. Voor beide ratio's voldoet uw gemeente hier ruimschoots aan. Daarnaast heeft u in uw eigen financieel actieplan een streefwaarde van 50% genoemd. Ook hieraan voldoet u sinds dit jaar.

Ten opzichte van het landelijk gemiddelde en het gemiddelde van andere gemeenten met uw omvang, is uw netto-schuldquote nog steeds hoog. Ook dit houdt voor een belangrijk deel verband met het relatieve hoge ambitieniveau dat u heeft. De komende jaren wordt een toename verwacht van dit kengetal naar een niveau van ongeveer 80%.

Netto schuldquote

Netto schuldquote gecorrigeerd

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

Grondbeleid

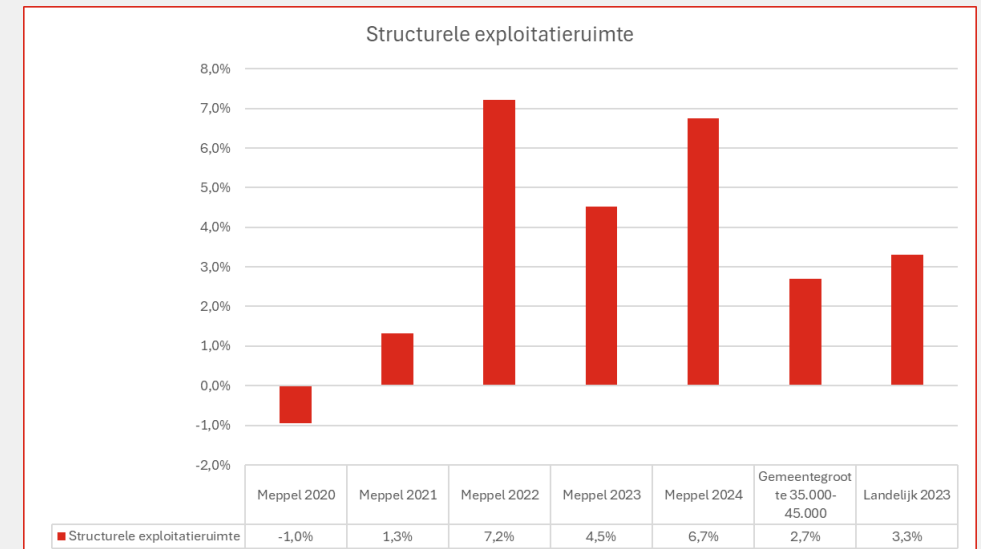
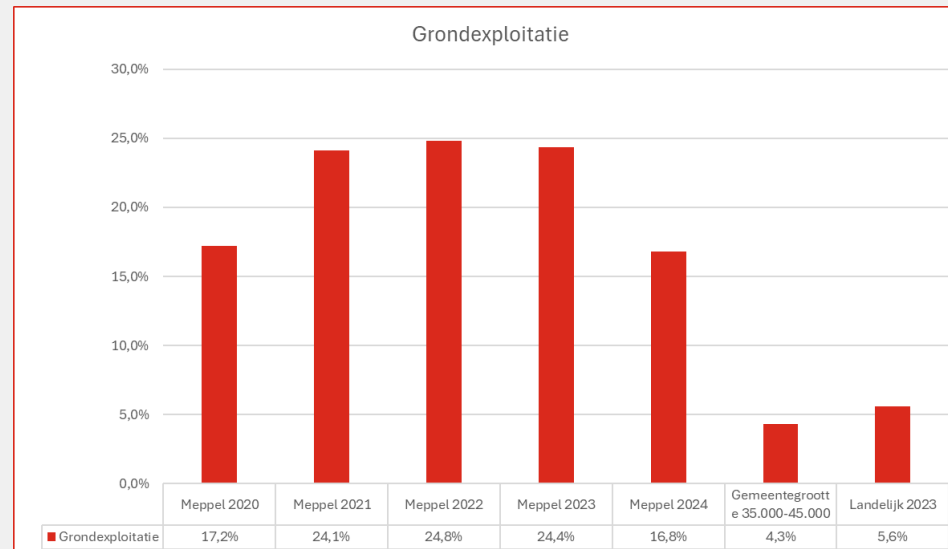
Het relatieve belang van de grondexploitaties in de totale exploitatie van de gemeente is in 2024 gedaald naar 16,8%. Dit betekent dat de totale boekwaarde van uw grondexploitatie gedaald is in verhouding met de ontwikkeling van uw totale baten.

De omvang van uw grondexploitaties is gedaald ten opzichte van eerdere jaren, maar is hoog ten opzichte van het landelijk gemiddelde en het gemiddelde van gemeenten van gelijke omvang. De hogere omvang van deze grondexploitaties zijn het gevolg van de politieke keuze om te willen voorzien in de behoefte aan nieuwe woningen en bedrijventerreinen. Met deze keuze loopt de gemeente daarom ook meer risico dan andere gemeenten.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is net als vorig jaar positief. Dit houdt in dat de structurele lasten kunnen worden gedekt door structurele baten. Er een feitelijk sprake is van een overschot in de exploitatie nadat alle incidentele resultaten zijn geëlimineerd. Dit is voor de provincie een belangrijk uitgangspunt bij de uitvoering van haar toezichhoudende taak.

Mede door het "ravijnjaar" 2026 is de verwachting dat de structurele exploitatieruimte negatief zal worden. Het college gaat uit van een structureel tekort voor de jaren 2026-2028 van tussen 2%-3%. Daarom ligt er een uitdaging om keuzes te maken om de structurele tekorten te verlagen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

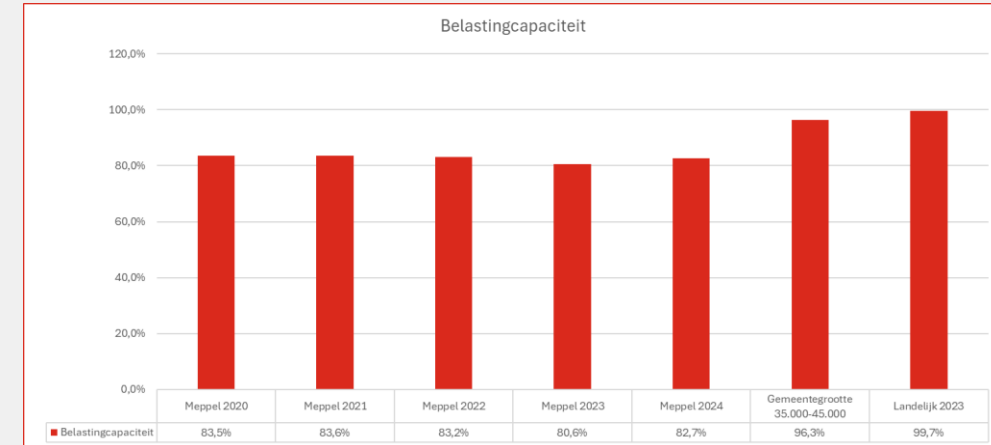
Onze analyse van uw financiële positie

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit wordt berekend als de verhouding tussen de gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning in uw gemeente en de landelijke gemiddelde woonlasten voor hetzelfde huishouden over het laatst bekende begrotingsjaar. Hiervoor hebben wij 2024 gebruikt. Om de berekeningen te maken hebben wij de definities aangehouden van het kennisinstituut Coelo. Dit instituut gaat voor de bepaling van het gemiddelde bedrag aan OZB uit van de gemiddelde WOZ waarde van een koopwoning in uw gemeente.

De omvang van de belastingcapaciteit in uw gemeente is relatief laag ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Dit betekent dat de woonlasten voor inwoners van de gemeente Meppel relatief goedkoop zijn.

Voor uw financiële positie is dit kengetal opgenomen omdat de gemeente Meppel hiermee de mogelijkheid heeft om de inkomsten te verhogen wanneer dit nodig zou zijn. Of dit daadwerkelijk zal gebeuren is aan uw raad.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw weerstandsvermogen

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is door het college een analyse gemaakt van het weerstandsvermogen van uw gemeente per 31 december 2024. Eerder in dit rapport hebben wij een aangegeven hoe wij aankijken tegen de leesbaarheid en informatiewaarde van deze paragraaf. In deze paragraaf gaan we dieper in op de analyse die door het college gemaakt is.

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de financiële risico's die de gemeente loopt en de buffers die gemeente vrij beschikbaar heeft om deze risico's op te vangen (de weerstandscapaciteit). Uit de analyse van het college blijkt dat het weerstandsvermogen in 2024 stabiel gebleven is op een niveau rond 2,3. Hiermee voldoet de ratio aan de norm die uw raad heeft gesteld, dit is namelijk 2,0.

Objectiviteit van de benodigde weerstandscapaciteit

Een belangrijk nadeel van de benodigde weerstandscapaciteit is dat deze subjectief is. Het is volledig afhankelijk van de kwaliteit van het risicomanagement en de mogelijkheid om de maximale omvang en kans van voordoen van de risico's te bepalen. In de praktijk is dit vaak weerbarstiger dan uit de paragraaf Weerstandsvermogen blijkt

Zoals wij in onze managementletter aan het college hebben opgenomen, is het risicomanagement bij uw gemeente nog onvoldoende een onderdeel van de normale bedrijfsvoering. Het risicomanagementproces, waaronder het denken en handelen vanuit risico's, wordt nog niet integraal beleefd en toegepast in de organisatie. Hierdoor kan niet zomaar gesteld worden dat de risico's die genoemd zijn in de paragraaf juist en volledig zijn. Wel vormen ze naar onze mening een goede afspiegeling van het risicoprofiel van uw gemeente in vergelijking met andere gemeenten.

Uw weerstandsvermogen nader geanalyseerd

De financiële omvang van de risico's is afgenomen van EUR 20,0 miljoen naar EUR 18,7 miljoen. De belangrijkste reden van de daling is dat een aantal risico's in de grondexploitaties dit jaar al zijn meegenomen in de berekening van verwachte kosten en opbrengsten in de grondexploitaties. Deze hoeven daarom niet meer meegenomen te worden als risico.

De overige risico's zijn ook geactualiseerd en waar nodig aangepast. Een opvallende wijziging is daarbij dat het risico op kosten voor opvang Oekraïense vluchtelingen niet meer opgenomen is. De raad heeft hiervoor een aparte reserve opgenomen en daarom is deze niet meegenomen in de risicoparagraaf. Financieel is het begrijpelijk dat als dit risico reeds afgedekt wordt met een reserve, deze niet ook in het weerstandsvermogen opgenomen wordt. Het is ons echter wel opgevallen dat de nieuwe reserve een omvang heeft van EUR 1,2 miljoen, terwijl vorig jaar rekening werd gehouden met een risicobedrag van EUR 0,5 miljoen. Hierdoor is het mogelijk dat er meer middelen in de reserve beklemd is dan strikt noodzakelijk. Wij hebben van het college begrepen dat deze reserve niet alleen het risico dekt voor de kosten van de opvang, maar ook voor het faciliteren van de taalschool.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Schattingen binnen het fysiek domein zijn evenwichtig.

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2024 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Waardering immateriële vaste activa	Evenwichtig
Waardering materiële vaste activa	Evenwichtig

Schattingen gehanteerd bij waardering van grondexploitaties

De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente exploitatieoverzichten op, de zogenaamde jaarschijven, waarin een schatting is opgenomen van de te maken kosten en opbrengsten. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij hebben de gehanteerde uitgangspunten en parameters beoordeeld. In de tabel op de volgende pagina zijn onze bevindingen weergegeven.

Regelgeving rentetoerekening toekomstige jaarschijven aangepast

De wijze waarop de toerekening van de rente aan de grondexploitaties moet plaatsvinden is gelijk getrokken aan de rentetoerekening aan andere activa. Voorheen mocht alleen rente worden toegerekend op basis van de werkelijke rente over het vreemd vermogen van de gemeente. Met de wijziging vindt rentetoerekening plaats op basis van de reguliere omslagrente. De verwachting is dat deze wijziging zal leiden tot hogere rentelasten in de grondexploitaties.

Wij hebben geconstateerd dat het college bij de actualisaties van de grondexploitaties per 1 januari 2025 een lagere rekenrente hanteert dan in 2024. Het college rekent binnen de grondexploitaties met een toekomstige rekenrente van 1,50% (2024: 2,2%). Dit percentage komt overeen met het percentage uit de begroting 2025, maar is lager dan het werkelijke rentepercentage over het vreemd vermogen dat is gebruikt om de werkelijke rente toe te rekenen aan de grondexploitaties in 2024 (1,95%). De reden hiervan is dat door de gunstige financiële positie, onder andere omdat een fors bedrag aan subsidie vooruit ontvangen is, er op korte termijn minder geld geleend hoeft te worden. Dit heeft onder andere geleid tot een bijstelling van de rente in de eerste bestuursrapportage.

Op basis van bovenstaande kunnen we ons vinden in de systematiek die het college heeft gehanteerd bij de berekening van de toekomstige rente die wordt toegerekend aan de grondexploitaties. Daarom achten wij de schatting van de gehanteerde rekenrente evenwichtig

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

**Bevindingen
controle****Fysiek domein**

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Managementschatting	Oordeel	Toelichting
Gehanteerde rekenrente	Evenwichtig	Zie onderbouwing op de <u>vorige</u> pagina.
Kostenstijging	Evenwichtig	De verwachte kostenstijging is gedifferentieerd naar kostensoort (verwerving, grondweg- en waterbouw en plankosten) en loopt af van 4,5%-5,5% in 2025 tot 2% vanaf 2028. Deze percentages sluiten aan bij de visie die extern specialist Metafoor geeft in haar Outlook Grondexploitaties 2025. Op basis hiervan vinden wij de schattingen evenwichtig.
Opbrengstenstijging	Evenwichtig	Ook de gehanteerde opbrengstenstijging kent een differentiatie naar soort vastgoed (betaalbaar, vrije sector, maatschappelijk, zakelijk). De gehanteerde schattingen zijn opgenomen in het MPG 2025 en variëren in 2025 van 1% voor maatschappelijk tot 9% voor vrije sector woningen. Langjarig wordt een indexatie van 2% gehanteerd. Deze percentages sluiten aan bij de visie die extern specialist Metafoor geeft in haar Outlook Grondexploitaties 2025. Op basis hiervan vinden wij de schattingen evenwichtig. Overigens wordt er geen opbrengststijging ingerekend voor verkopen waarvoor al prijsafspraken zijn gemaakt of contracten zijn getekend.
Gehanteerde programmering	Evenwichtig	De programmering van de grondexploitaties is gebaseerd op actuele omstandigheden van de markt, gemaakte afspraken met marktpartijen, interne en externe adviezen, onderzoeken en politieke uitgangspunten ten aanzien van woningbouw en werkgelegenheid. Wij achten de op marktinformatie gebaseerde inschatting voor de programmering evenwichtig op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden.
Verkooprijzen	Evenwichtig	Voor het bepalen van de grondprijzen maakt het college gebruik van bandbreedtes zoals opgenomen in de Grondprijzennota 2025. Om de opbrengsten te ramen in de herzieningen gaat het college uit van de onderkant van de bandbreedte. Indien er optie- of verkoopovereenkomsten gesloten zijn, dan hanteert het college de overeengekomen prijs. Daarom achten wij de schattingen evenwichtig.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Grondexploitaties zijn geactualiseerd.

Als onderdeel van de jaarafsluiting heeft er een actualisatie van de grondexploitaties plaatsgevonden. Op de volgende pagina hebben wij de resultaten hiervan grafisch weergegeven.

De boekwaarde van de grondexploitaties is afgenomen met EUR 9,4 miljoen. De belangrijkste reden hiervoor is dat het facilitaire deel van de grondexploitatie Nieuwveense Landen in overeenstemming met het BBV niet langer is opgenomen als onderdeel van de exploitatie (zie kolom hiernaast). Dit heeft een effect van EUR 8,3 miljoen.

De totale investeringen in 2024 bedragen EUR 6,3 miljoen en kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Investing	Bedrag in EUR miljoen
Grondverwerving	0,7
Bouw- en woonrijp maken en andere inkopen	3,9
Uren interne medewerkers	1,0
Rentetoerekening	0,7

Tegenover de investeringen staan opbrengsten voor een totaalbedrag van EUR 7,9 miljoen. Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Investing	Bedrag in EUR miljoen
Verkoop grond	6,2
Exploitatiebijdragen	1,7

Het totale verwachte resultaat uit de grondexploitaties op basis van eindwaarde bedraagt een winst van EUR 20,7 miljoen. Op contante waarde is dit een winst van EUR 17,4 miljoen. Dit is EUR 7,4 miljoen meer dan werd verwacht in 2023. Dit wordt onder andere veroorzaakt omdat de grondexploitatie Blankenstein B in 2024 is afgesloten. Vorig jaar was deze exploitatie nog goed voor een verwacht negatief resultaat van EUR 3,0 miljoen. Daarnaast is de winstverwachting voor de grondexploitaties Noord III, Noord IV en Oevers D verhoogd met EUR 4,8 miljoen, omdat de verwachte opbrengsten hoger zijn door gestegen grondprijzen binnen de projecten (in overeenstemming met de Grondprijzennota). Dit is verder toegelicht in de paragraaf Grondbeleid.

Facilitair deel Nieuwveense Landen niet meer in grondexploitatie

Binnen de grondexploitatie Nieuwveense Landen bestaat het plandeel Broeklanden 3. Tot en met 2023 was dit plandeel opgenomen als nog te verwerven en ontwikkelen gebied als onderdeel van de actieve grondexploitatie. De gronden zijn echter (grotendeels) in eigendom van een projectontwikkelaar. Deze ontwikkelaar heeft in 2024 een beroep gedaan op zelfrealisatie, waardoor er geen sprake meer is van een actieve ontwikkeling, maar van een facilitair project. De anterieure overeenkomst met de projectontwikkelaar wordt in 2025 ondertekend.

In het BBV is opgenomen dat plandelen die via faciliterend grondbeleid worden gerealiseerd, niet mogen worden verantwoord als onderdeel van de bouwgronden in exploitatie. In plaats daarvan moeten alle gemaakte kosten die op de projectontwikkelaar worden verhaald te worden verantwoord onder de kortlopende vorderingen. Daarom heeft er in de jaarrekening 2024 een correctie plaatsgevonden op de balans van EUR 8,3 miljoen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Advies: sluit grondexploitatie Noord IV voorlopig af

Vooruitlopend op het besluit van de raad, heeft het college de grondexploitaties Noord III en Noord IV administratief gesplitst. Noord III wordt op dit moment al actief ontwikkeld en voldoet hiermee aan de voorwaarden die het BBV aan een grondexploitatie stelt. Noord IV is op dit moment echter een perceel grond met een agrarische bestemming. De planologische ontwikkeling tot bedrijventerrein wordt de komende jaren uitgevoerd, maar is op dit moment nog niet gestart. De verwachting is dat de eerste kavels in 2032 verkocht worden.

Naar onze mening voldoet Noord IV niet aan de voorwaarden die paragraaf 5.2 van de Notitie Grondbeleid van de commissie BBV aan een grondexploitatiecomplex stelt. Omdat de raad echter een grondexploitatiecomplex heeft geopend, wordt het project in de jaarrekening 2024 terecht wel als grondexploitatie verantwoord. Om recht te doen aan de voorwaarden van het BBV, geven wij u in overweging om de grondexploitatie Noord IV vooralsnog af te sluiten. De grond dient op dat moment te worden overgebracht naar de materiële vaste activa, mogelijk als warme gronden. Wij raden u aan om tijdens dit proces te analyseren of de huidige boekwaarde van EUR 1,9 miljoen (tijdelijk) moet worden afgewaardeerd.

Risico's in de grondexploitatie opgevangen door weerstandsvermogen

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is opgenomen dat het college het risico binnen de grondexploitaties inschat op EUR 9,1 miljoen. Voor dit risico is in de balans geen afzonderlijke Reserve Grondexploitatie gevormd. In plaats daarvan moet het risico worden opgevangen door het weerstandsvermogen. Om de dekking van de risico's uit de grondexploitaties explicieter zichtbaar te maken, geven wij u in overweging om ten laste van de algemene reserve een afzonderlijk Reserve Grondexploitatie te vormen.

Voorgenomen wijzigingen nog niet meegenomen in herzieningen

In de paragraaf Grondbeleid en het MPG 2025 heeft het college opgemerkt dat voor diverse grondexploitaties, waaronder Nieuwweense Landen, Danninge Erve en Kop van Noordpoort, een belangrijke herziening zal plaatsvinden op basis van nog te wijzigen omgevingsplannen.

Omdat het BBV eist dat de grondexploitaties dienen te worden doorgerekend op basis van de meest recente door de raad vastgestelde uitgangspunten, zijn de voorgenomen wijzigingen niet doorgerekend in de grondexploitaties. De herzieningen kunnen echter leiden tot materiële afwijkingen in het financiële resultaat ten opzichte van de jaarrekening 2024. Het college heeft aangegeven dat ze deze bij de besluitvorming door de raad inzichtelijk zal maken.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

**Bevindingen
controle****Fysiek domein**

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Tussentijdse winstneming vindt niet plaats op eindwaarde

In het BBV is geregeld dat een gemeente verplicht tussentijds winst moet verantwoorden als een grondexploitatie naar verwachting winstgevend is, naar rato van de voortgang van de grondexploitatie. Deze tussentijdse winstneming moet berekend worden over de totale verwachte winst op eindwaarde.

Wij hebben geconstateerd dat tot en met 2023 in de jaarrekening van uw gemeente de tussentijdse winst is berekend op basis van de verwachte winst tegen de contante waarde. Hierdoor is in voorgaande jaren EUR 53.000 te weinig winst verantwoord op de lopende grondexploitaties. Omdat dit bedrag onder onze controletolerantie blijft, hebben wij geen voorstel gedaan om deze te lage winst in de jaarrekening 2024 te corrigeren. Wij hebben begrepen dat het college voornemens is om dit alsnog te doen in de jaarrekening 2025.

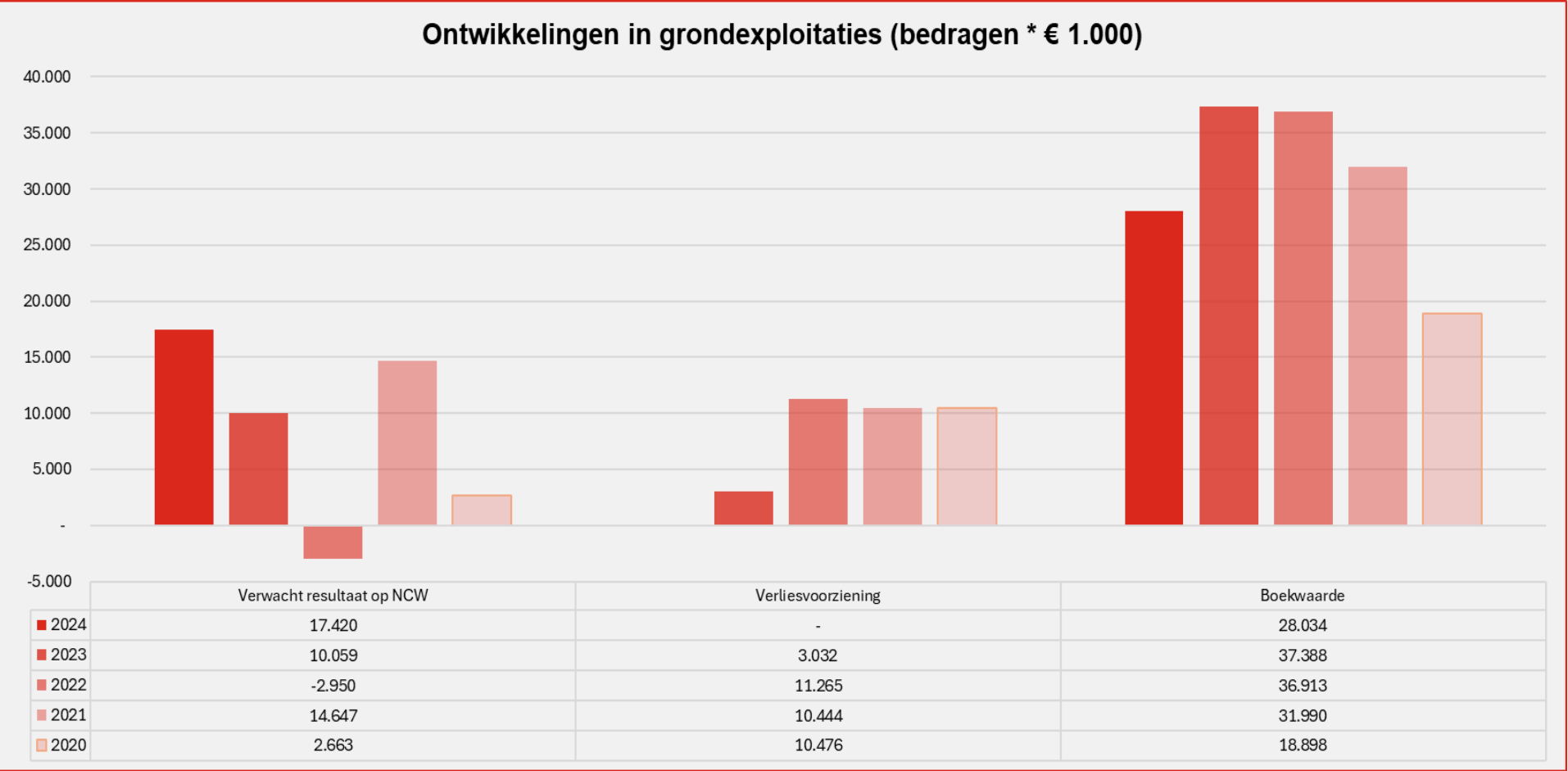
Daarnaast hebben wij geconstateerd dat de verwachte eindwaarde van de grondexploitaties in eerdere jaarrekeningen niet was toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en in de toelichting op de balans. Omdat het BBV dit wel eist, is deze toelichting voor het eerst opgenomen in de jaarrekening 2024.

-
 Samenvatting
-
 Jaarrekening
-
 Informatiewaarde jaarverslag
-
 Financiële positie
-
 Bevindingen controle
- Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering
-
 Interne beheersing
-
 Speerpunten van de gemeenteraad
-
 Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het sociaal domein

Kosten Sociaal domein blijven moeilijk te beheersen

Wij hebben geconstateerd dat er binnen de gemeente nog onvoldoende grip is op de ontwikkeling van de toekomstige zorgkosten, met name in het jeugddomein. Een belangrijke oorzaak hiervan is dat het voorspellend vermogen van de organisatie nog niet toereikend is. Hierdoor is het risico aanwezig dat de werkelijke zorgkosten vanuit de Jeugdwet (fors) afwijkt van hetgeen eerder verwacht. Hoewel de jeugdzorg inherent moeilijk te beheersen is doordat het een open einde regeling betreft en er veel afhankelijkheid is van externe partijen, denken wij toch dat er voldoende mogelijkheden zijn om de interne beheersing te verbeteren. Wij hebben hiervoor in onze managementletter enkele tips gegeven.

Schattingen binnen het sociaal domein zijn evenwichtig.

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2024 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Nog te betalen zorgkosten	Evenwichtig

Werkelijke kosten hoger dan in de bijgestelde begroting

Wij hebben een analyse uitgevoerd van de kosten van uw sociaal domein. Hierbij hebben wij onderscheid gemaakt in de aard van de kosten en deze vergeleken met de primaire en bijgestelde begroting, alsmede met de werkelijke kosten over vorig jaar.

In de grafiek op de volgende pagina hebben wij de opbouw en ontwikkeling van de totale kosten in het sociaal domein opgenomen. De primaire begroting van het sociaal domein ging uit van EUR 56,7 miljoen aan totale kosten. In de tussentijdse rapportages is dit bijgesteld naar EUR 56,8 miljoen. De uiteindelijke realisatie is met EUR 67,2 miljoen echter fors hoger dan de bijgestelde begroting. De belangrijkste reden hiervoor zijn de kosten en opbrengsten van de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Deze zijn fors hoger dan initieel begroot. Daarnaast zijn de kosten en opbrengsten voor uitkeringen en de kosten en opbrengsten van de regeling energietoeslag anders.

Opvallend hierbij is dat de realisatie van 2024 meer in lijn ligt met de realisatie 2023 (EUR 64,7 miljoen) dan met de bijgestelde begroting 2024. Anders gezegd lijken de definitieve cijfers van 2023 meer voorspellend waarde te hebben dan de begroting van 2024. We raden u aan om dit mee te nemen bij de bijstelling van de begroting 2025.

Kosten jeugdzorg en WMO stijgen

Bij zowel de Wmo als de kosten jeugdzorg ligt de realisatie van de kosten in lijn met de bijgestelde begroting. Dit geeft aan dat het inzicht in de kosten van WMO en Jeugdzorg op korte termijn goed is. Dit is ook noodzakelijk omdat deze kosten de afgelopen jaren sterk gestegen zijn.

Dit is overigens ook het geval in 2024. De gecombineerde kosten voor Wmo en jeugdzorg zijn toegenomen van EUR 21,2 miljoen in 2023 naar EUR 22,7 miljoen in 2024. Deze toename wordt voornamelijk veroorzaakt door de stijging van tarieven. De lonen van de zorgmedewerkers zijn sterk gestegen en dit vertaald zich door in kosten voor de gemeente.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

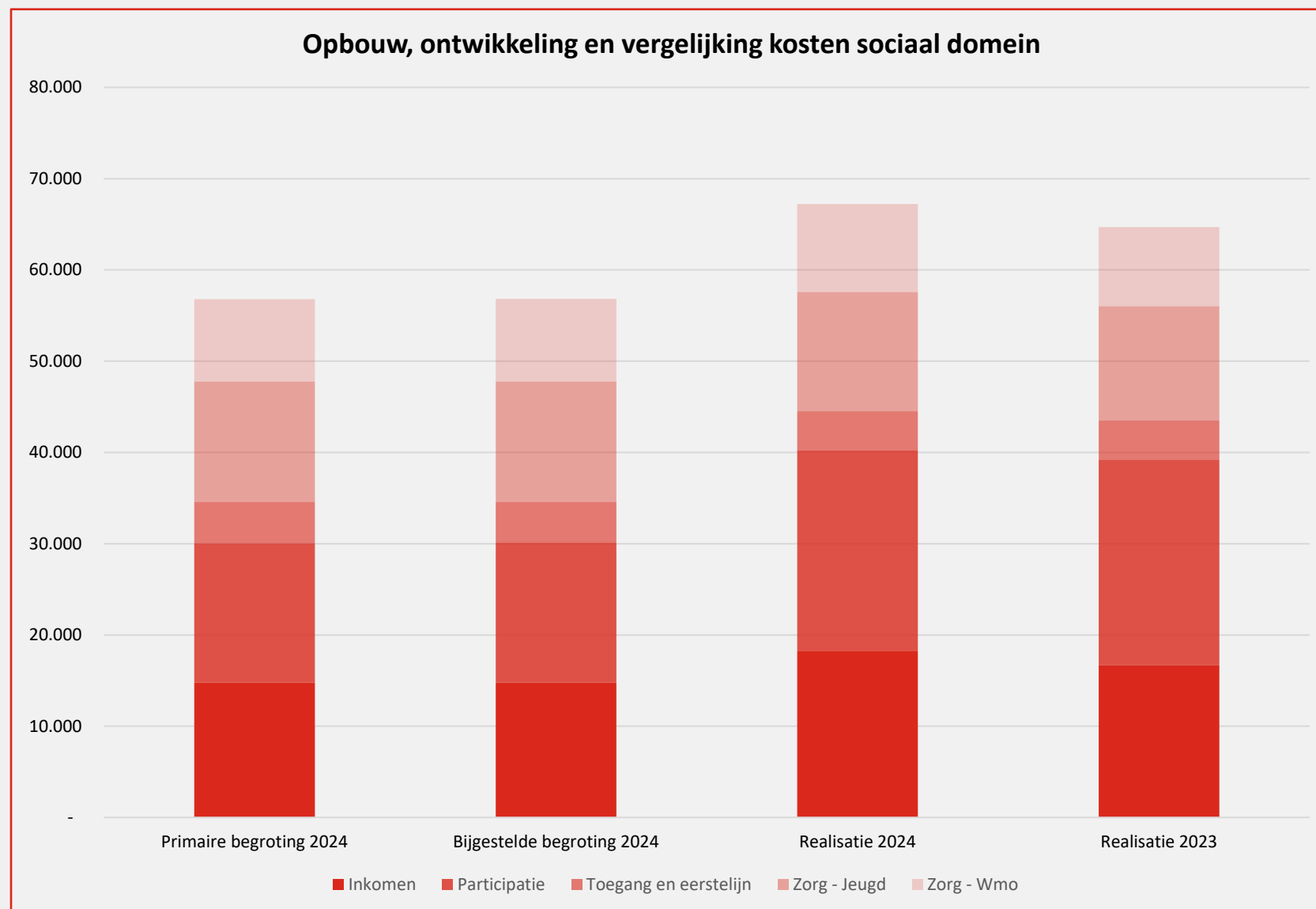

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het sociaal domein

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van de bedrijfsvoering

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar

Het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente heeft de jaarrekening opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Als onderdeel van onze controle en met betrekking tot de jaarrekening hebben wij:

- de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving beoordeeld; en
- de juistheid en de volledigheid van de toelichtingen beoordeeld.

Wij zijn van mening dat de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die het college heeft gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening 2024 aanvaardbaar zijn.

Schattingen binnen het domein bedrijfsvoering zijn evenwichtig

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2024 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Waardering financiële vaste activa	Evenwichtig
Waardering kortlopende vorderingen	Evenwichtig
Waardering voorzieningen	Evenwichtig

Beperkt aantal reserves maar wel kleine omvang

In de jaarrekening 2024 is een beperkt aantal bestemmingsreserves aanwezig. Hierdoor is er een overzichtelijk totaalbeeld van de reserves, waardoor deze goed beheersbaar zijn. Aan de andere kant zijn wij van mening dat de bestemmingsreserves door hun beperkte omvang beperkte toegevoegde waarde lijken te hebben. In onze ervaring kan dit ertoe leiden dat uw raad te veel op details stuurt ten aanzien van de besteding van de reserves. Wij raden u daarom aan om in 2025 voor bestemmingsreserves een minimale omvang te overwegen. Reserves die niet aan deze minimale omvang voldoen, kunnen dan worden overgeheveld naar de algemene reserve.

Een voorbeeld hiervan is dat bij de resultaatbestemming 2024 wordt voorgesteld om de reserve corona op te heffen en toe te voegen aan de algemene reserve.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

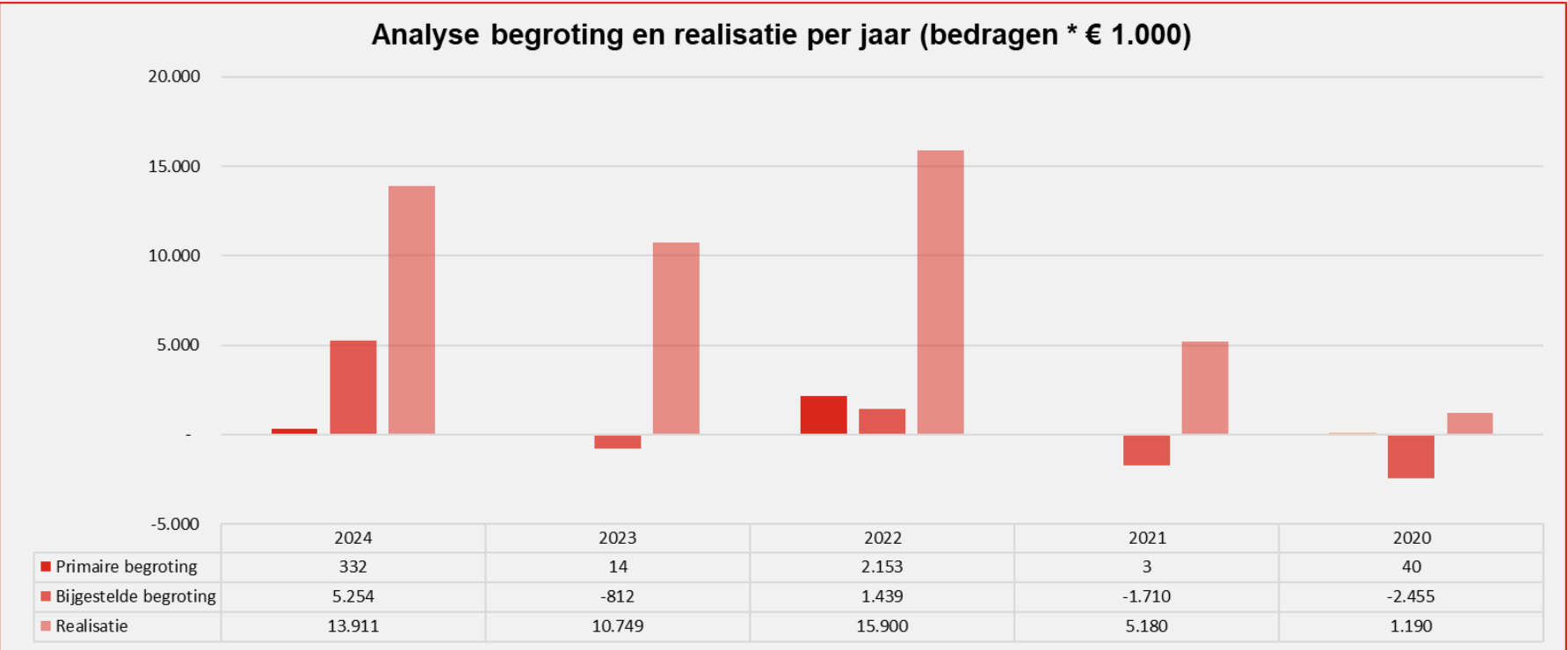
Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van de bedrijfsvoering

Kwaliteit van de (primaire) begroting kan worden verbeterd

Het resultaat na reservemutaties in de jaarrekening 2024 is uitgekomen op EUR 13,9 miljoen. In de primaire begroting werd een positief resultaat verwacht van EUR 0,3 miljoen. In de bijgestelde begroting ging het college uit van een winst van EUR 5,2 miljoen. Dit is een verschil van EUR 8,7 miljoen met de werkelijkheid. In de inleiding op de jaarrekening heeft het college een nadere uitleg gegeven op de verschillen. Hoewel een aantal afwijkingen tussen de bijgestelde begroting en de werkelijkheid op het laatste moment bekend waren,

zijn de relatief omvangrijke verschillen tussen primaire begroting, bijgestelde begroting en realisatie naar onze mening een indicatie dat de kwaliteit van de (bijgestelde) begroting beter kan. Dit blijkt ook uit de analyse van de verschillen die wij hieronder hebben gemaakt over de laatste vijf jaar. Met name in 2022, 2023 en 2024 waren de afwijkingen groot. Wij raden u aan om het college te verzoeken onderzoek te doen op welke wijze de kwaliteit van de (bijgestelde) begroting kan worden verbeterd. In dat licht hebben we begrepen dat vanaf 2024 een extra rapportage is ingebouwd in de P&C cyclus om te waarborgen dat verschillen tijdig worden gerapporteerd.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening

In dit onderdeel van ons accountantsverslag geven wij ons beeld van (de kwaliteit van) het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening.

Over het algemeen zijn wij tevreden met de wijze waarop het afsluitproces en de jaarrekeningcontrole zijn verlopen. Bij de start van de controle waren de door ons gevraagde documenten voor het grootste deel beschikbaar, waardoor we een goede start hebben kunnen maken met onze controlewerkzaamheden. De vragen die wij hadden werden snel en toereikend beantwoord. Dit is niet bij iedere eerstejaarscontrole het geval. Hiervoor willen wij de organisatie een compliment maken.

Desalniettemin zien wij op onderdelen ruimte voor verbetering bij de dossiervorming. Met name voor de dossiers van de SISA-regelingen denken wij dat verbetering mogelijk is. Dit zijn vaak complexe dossiers die door verschillende personen in de organisatie opgesteld moeten worden. Een strakkere interne procedure kan hierbij helpen. Hierover denken wij graag met u mee.

Beperkt aantal correcties naar aanleiding van onze controle

Een indicatie voor de kwaliteit van het afsluitproces is het aantal correcties dat voorkomt uit onze controle. Wij hebben één correctie met een materieel effect voorgesteld. Deze is gecorrigeerd. Het betreft de volgende correctie:

- De reclassificatie van de kosten die gemaakt zijn voor het facilitaire deel van grondexploitatie Nieuwweense Landen naar de kortlopende vorderingen;

Wij hebben bij het doorlopen van de conceptversie van de jaarrekening kleine onjuistheden geconstateerd in de toelichtingen en de rechtmatigheidsverantwoording. Deze zijn allemaal gecorrigeerd in de definitieve jaarrekening.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de interne beheersing vanuit de interim-controle (zoals opgenomen in de boardletter)

Op 12 december 2024 hebben wij onze boardletter uitgebracht aan het college. In deze boardletter hebben wij hebben onze bevindingen en observaties opgenomen ten aanzien van uw interne beheersing voor zover wij deze hebben geëvalueerd in het kader van de jaarrekeningcontrole.

In de boardletter hebben wij aangegeven dat naar onze mening de kwaliteit van de interne beheersing als geheel om tot een getrouwe jaarrekening en rechtmatigheidsverantwoording te komen dient te worden verbeterd. Op de volgende [pagina](#) hebben wij voor de belangrijkste processen onze visie op de kwaliteit van de interne beheersing in het kader van de jaarrekening en de rechtmatigheidsverantwoording. uit de boardletter herhaald. Voor de details en onze visie op de controleomgeving verwijzen wij u naar de boardletter d.d. 12 december 2024.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
Afsluitproces	
Overzicht processen	
Frauderisico's	
IT-omgeving	
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

Ons beeld van de interne beheersing vanuit de interim-controle (zoals opgenomen in de boardletter)

Proces	Status	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Debiteuren en verkoopfacturatie	●	Veel handmatige werkzaamheden; hoge foutgevoeligheid
Omgevingsvergunningen	●	Kostendekkendheid leges onvoldoende in kaart gebracht
Ontvangen subsidies	●	Naleving prestatieverplichting niet gewaarborgd
Huren en pachten	●	Oude contracten mogelijk in strijd met Wet Markt & Overheid
Treasury	●	Liquiditeitsplanning beperkt uitgewerkt in het licht van investeringsopgave
Inkopen en factuurverwerking	●	Prestatielevering niet gewaarborgd in proces, geen verplichtingenadministratie
Onderhoud kapitaalgoederen	●	Diverse beheerkaders zijn verouderd; geen buffers voor groot onderhoud
Betalingsorganisatie	●	
Aanbestedingen	●	Inkoop niet altijd betrokken onder aanbestedingsgrens beperkte kennis 1 ^{ste} lijn
Personeel- en salarisadministratie	●	Veel handmatige werkzaamheden, waardoor foutgevoeligheid groot is
Wmo	●	Voorspelbaarheid van de zorgkosten nog niet toereikend, wel in ontwikkeling
Jeugd	●	Voorspelbaarheid van de zorgkosten nog niet toereikend, wel in ontwikkeling
Verstrekke subsidies	●	Subsidieproces in ontwikkeling; maatschappelijke effecten niet altijd inzichtelijk
Belastingopbrengsten	●	
Participatiewet	●	
Memoriaalboekingen	●	Geen afgedwongen functiescheiding tussen initiëren en uitvoeren boekingen
Risicomanagement	●	(Fraude)risicomanagement niet geborgd in de organisatie

Legenda	Betekenis
●	Urgente bevindingen in het proces; materiële bedreiging voor de getrouwheid en rechtmatigheid
●	Belangrijke bevindingen in het proces; geen bedreiging voor de getrouwheid en rechtmatigheid
●	Geen belangrijke bevindingen in het proces

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw risicomanagementproces, inclusief frauderisico's

Frauderisicoanalyse opgesteld

Uw VIC heeft het afgelopen jaar een frauderisicoanalyse uitgevoerd en hiervoor een document opgesteld op basis van het BIFOM register (Beheersing van Integriteit, Fraude, Oneigenlijk gebruik en Misbruik). Hierin is op basis van de verschillende processen in uw gemeente een analyse gemaakt van de frauderisico's die inherent aanwezig zijn en welke controlemaatregelen hiervoor zijn genomen. Wij zien deze frauderisicoanalyse als een goede basis om uw frauderisico's te beheersen. Tegelijkertijd zien wij de mogelijkheid om de frauderisicoanalyse nog eens kritisch te analyseren en waar nodig aan te scherpen. Daarnaast hebben we geconstateerd dat er binnen de organisatie weinig aandacht is voor frauderisico's. Medewerkers hebben in beperkte mate een beeld waar deze risico's in hun processen kunnen voorkomen..

Wij hebben het college aangeraden om het bewustzijn voor frauderisico's binnen de organisatie te verhogen, alsmede om de interne frauderisicoanalyse door te ontwikkelen inclusief het beschrijven van de interne beheersingsmaatregelen. Een volgende stap is om de frauderisico's ook te integreren in de dagelijkse bedrijfsvoering van de organisatie, mede als onderdeel van het uit te voeren M&O beleid.

Verantwoordelijkheid voor fraude ligt bij de raad en het college

De primaire verantwoordelijkheid voor de preventie en detectie van fraude ligt bij zowel de raad als het college van burgemeester en wethouders. Het is onze verantwoordelijkheid om door planning en uitvoering van de controle een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel vrij is van een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.

Fraude in de controleverklaring

Wij zijn verplicht om in onze controleverklaring een aparte sectie op te nemen over fraude. Hierin staat welke werkzaamheden wij hebben uitgevoerd om frauderisico's te onderkennen die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang en om deze risico's te mitigeren. In de verklaring zullen wij ook opnemen wat de belangrijkste waarnemingen en uitkomsten zijn van deze werkzaamheden.

Frauderisico's in onze controle

Naast het betrekken van de interne frauderisicoanalyse hebben wij op basis van onze beroepsregels de volgende (aanvullende) werkzaamheden uitgevoerd in het kader van fraude:

- Frauderisico's besproken met de Auditcommissie, het college en de gemeentesecretaris;
- Beoordelen of nevenfuncties van het college en de directie aanleiding geven tot een verhoogd frauderisico;
- Beoordelen of er signalen zijn voor een verhoogd risico op fraude vanuit notulen, persberichten en andere (openbare) publicaties;
- Integrale analyse van de financiële administratie op ongebruikelijke boekingen, zoals onverwachte verschuivingen tussen budgetten en/of kredieten;
- Controle van het gunningsproces van inkoop- en aanbestedingstransacties;
- Controle van de prestatielevering in het inkoopproces;
- Nadere werkzaamheden ten behoeve van een proces/transactie in het kader van onvoorspelbaarheid.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn tot op heden geen bijzonderheden voortgekomen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw IT-omgeving en innovatie in de interne beheersing

Algemeen

In het kader van de jaarrekeningcontrole hebben wij een IT-audit naar de opzet van de algemene IT- beheersmaatregelen uitgevoerd. Dit zijn de beheersmaatregelen die uw organisatie heeft getroffen om ervoor te zorgen dat de IT-systemen betrouwbaar en integer zijn. Ze leveren een belangrijke bijdrage aan het mitigeren van de risico's op onbeheerste wijzigingen, ongeautoriseerde handelingen en het optreden van verstoringen met impact op de gegevensverwerking. Hierbij richten wij ons op de voor de jaarrekening belangrijkste applicaties.

Onze IT-auditwerkzaamheden hebben niet als doel gehad om te komen tot een beoordeling van de IT-organisatie of IT-omgeving als geheel, maar zijn uitsluitend gericht geweest op het verkrijgen van voldoende zekerheid ten aanzien van de continue, betrouwbare werking van de IT-omgeving en beheersing van de betreffende processen met behulp van uw systemen en data voor zover relevant in het kader van de controle van de jaarrekening.

Uw IT-functie is goed op weg in haar ontwikkeling

De volwassenheid van uw IT-omgeving wordt steeds hoger. Onze algemene indruk van uw IT-omgeving is dat deze voldoende is ontwikkeld. We hebben geconstateerd dat de organisatie goede stappen heeft gezet, en nog steeds zet, om de algemene IT-beheerprocessen op een hoger niveau te brengen, in lijn met de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Op het gebied van informatiebeveiliging hebben wij geconstateerd dat een beleidsmatige en gestructureerde aanpak wordt gehanteerd aan de hand van de BIO. Vanuit het meerjarig beleid is een jaarplan opgesteld waarin de risicobeoordeling en actiepunten zijn opgenomen om te voldoen aan de BIO. Door middel van het Audit- en Controleplan Informatiebeveiliging zijn controlepunten gedefinieerd, inclusief de methodiek hoe de controlepunten getoetst worden, of ze in scope zijn van de ENSIA audit en op welke wijze gerapporteerd wordt over de uitkomsten.

Wij zijn blij dat de onderwerpen Informatievoorziening en informatiebeveiliging een plek hebben gekregen in de paragraaf Bedrijfsvoering. Deze onderdelen geven op hoofdlijnen een beeld van de ambities van de organisatie op deze terreinen. We missen hierin wel een toereikende weergave van de stappen die de organisatie zet op gebied van cyberveiligheid, zeker in relatie tot de verbeteringen die hier genomen zijn en worden. Wij hebben namelijk geconstateerd dat de gemeente juist op dit gebied goede stappen maakt. Wij hebben het college aangeraden om dit belangrijke onderwerp vanaf de begroting 2026 meer prominent mee te nemen in de paragraaf.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

U heeft ons voor ons eerste controlejaar specifieke speerpunten meegegeven

Bij de uitvoering van de controle heeft de gemeenteraad de mogelijkheid gekregen om ons speerpunten mee te geven. Dit zijn aspecten van de organisatie, bedrijfsvoering of jaarrekening die in het verlengde van onze reguliere controle liggen, maar waarover wij met meer aandacht en diepgang zullen rapporteren in ons accountantsverslag. Voor 2024 heeft u ons echter geen specifieke speerpunten meegegeven.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Wijzigingen in het BBV en BADO zijn definitief

Op 21 maart 2025 zijn de wijzigingen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) definitief geworden. Deze wijzigingen hebben een belangrijk effect op de rechtmatigheidsverantwoording en de accountantscontrole. De belangrijkste wijzigingen zijn:

BADO

- Geen afzonderlijke goedkeuringstolerantie meer voor fouten en onzekerheden, maar 2% voor fouten en onzekerheden opgeteld. Hiermee vervalt dus de grens van 1% respectievelijk 3%.
- De grondslag voor de goedkeuringstolerantie verandert naar de lasten exclusief dotaties reserves. De drempel voor een andere dan goedkeurende verklaring wordt derhalve lager.
- Als accountant moeten we nog steeds de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties vaststellen van de specifieke uitkeringen die opgenomen zijn in de Sisa-bijlage. Ons oordeel hierover moeten wij opnemen in een aparte sectie in de controleverklaring met als titel “Verklaring betreffende overige door wet en regelgeving gestelde eisen”.
- Ook voor deelverantwoordingen waarbij een afzonderlijke controleverklaring afgegeven moet worden, geldt de controletolerantie van 2%. Er kan echter gemotiveerd gekozen worden voor een andere omvangsbasis dan de totale lasten van de deelverantwoording als grondslag.
- De nieuwe tabel met af te geven oordelen luidt als volgt:

Materialiteit	Goedkeuring	Beperking	Oordeelonthouding of afkeuring
Fouten in de jaarrekeningen onzekerheden in de controle	<2%	>2% - <4%	>4%

BBV

De belangrijkste voorgestelde wijzigingen in het BBV zijn:

- De rechtmatigheidsverantwoording wordt expliciet opgenomen in artikel 24 BBV als onderdeel van de jaarrekening. In het nieuwe artikel 58b is inhoud gegevens aan de inhoud van de rechtmatigheidsverantwoording en de verantwoordingsgrens.
- Er komt een 8ste verplichte paragraaf: Openbaarheid. In het nieuwe artikel 16a wordt opgenomen aan welke eisen deze nieuwe paragraaf moet voldoen.
- De verantwoordingsgrens die de gemeenteraad vaststelt in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording mag niet hoger zijn dan 2% van de lasten exclusief dotaties reserves. Hiermee kan de verantwoordingsgrens niet langer hoger zijn dan de goedkeurings-tolerantie van de accountant.
- Ook bij het bepalen of het college rechtmatig heeft gehandeld, dienen fouten en onduidelijkheden bij elkaar te worden opgeteld. Dit houdt in dat voor zover het totaalbedrag aan rechtmatigheids-fouten én onduidelijkheden in het kader van de financiële rechtmatigheid hoger is dan de verantwoordingsgrens, deze in het kader van de financiële rechtmatigheid opgenomen worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

De wijzigingen gaan in met ingang van de jaarrekening 2025.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Notitie incidentele baten en lasten aangepast

Om vast te kunnen stellen dat sprake is van een structureel evenwicht in de begroting van uw gemeente is het belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. In de begroting moet een limitatief overzicht van de incidentele baten en lasten worden gegeven. Dit verplichte (meerjarige) overzicht speelt een rol bij het vast kunnen stellen of er sprake is van een structureel evenwicht. Het is van belang dat het overzicht van incidentele baten en lasten betrokken wordt bij het presenteren van het structureel begrotingssaldo.

Om uw gemeente hierbij te ondersteunen heeft de Commissie BBV de notitie Structurele en incidentele baten en lasten opgesteld. Eind 2024 heeft de Commissie BBV deze notitie op een aantal belangrijke onderwerpen herzien als gevolg van de publicatie van de Notitie incidenteel-structureel voor het Bestuurlijk Overleg Financiële verhouding (BOFv) van 21 november 2023. In deze notitie zijn afspraken vastgelegd en verduidelijkingen opgenomen over de verschillende vraagstukken die onder de noemer incidenteel en structureel worden geschaard. Zo bevat het de voorwaarden voor gemeenten hoe een eventueel surplus van de algemene reserve kan worden ingezet. Hierbij wordt opgemerkt dat het BBV en de uitingen van de commissie BBV leidend zijn bij de uitleg van het begrip incidentele baten en lasten.

De aangepaste notitie van de Commissie BBV is te raadplegen via deze [link](#).

Consultatie Notitie Verbonden partijen

De Commissie BBV heeft de Notitie Verbonden partijen geactualiseerd. De reden voor de actualisatie is onder andere de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Daarnaast wordt er in het kader van bovenregionale problematiek afstemming en uitvoering veel en steeds intensiever samengewerkt in de vorm van verbonden partijen. De complexiteit van de problematiek die in deze partijen worden ondergebracht kan van invloed zijn op het inzicht en de invloed die een gemeenteraad heeft en de wijze waarop de gemeenteraad zijn taken uit kan voeren.

Het concept van de notitie is inmiddels voorgelegd ter consultatie via de website van de commissie BBV. De definitieve versie van de notitie verschijnt naar verwachting eind juni 2025 en wordt van toepassing met ingang van de begroting 2026.

Overgang APPA naar ABP heeft financiële gevolgen

De Rijksoverheid heeft besloten dat met de invoering van het nieuwe pensioenstelsel ook de Appa-pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers in het pensioenfonds ABP ondergebracht moeten worden. Dit zal naar verwachting per 1 januari 2028 plaatsvinden. Dat betekent dat per die datum de genoemde voorzieningen toereikend moeten zijn om de collectieve waardeoverdracht naar het ABP te kunnen dekken. Omdat het ABP strengere rekenregels hanteert voor de berekening van de pensioenverplichtingen, zal de overgang (negatieve) gevolgen hebben voor uw gemeente.

Om deze gevolgen goed in te kunnen schatten, is een gezamenlijk onderzoek gestart van het ministerie van BZK, IPO, VNG en Unie van Waterschappen. Dit onderzoek is nog niet afgerond.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Wij hebben in onze controle specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2024.

Voor de bevindingen uit onze controle gelden op grond van de Nota verwachtingen accountantscontrole zwaardere rapporterings-toleranties dan voor andere onderdelen van de jaarrekening.

De rapporteringstolerantie is per specifieke uitkering:

- EUR 12.500 indien de omvangsbasis kleiner of gelijk is aan EUR 125.000;
- 10% indien de omvangsbasis groter dan EUR 125.000 en kleiner dan of gelijk is aan EUR 1.000.000;
- EUR 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan EUR 1.000.000.

De rapporteringstolerantie heeft geen consequenties voor de omvang en aard van de controle van specifieke uitkeringen. Hierna hebben wij onze bevindingen per specifieke uitkering opgenomen.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid		Goedkeurend		
Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Financiële omvang in EUR	Toelichting fout/onzekerheden
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Fout	EUR 0	n.v.t.
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Fout	EUR 0	n.v.t.
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Fout	EUR 0	n.v.t.
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
DRE DRE11C	Subsidieregeling Regiostedenfonds	Fout	EUR 0	n.v.t.
DRE DRE11C	Subsidieregeling Regiostedenfonds	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
DRE DRE13C	Subsidieregeling Veilig en Bereikbaar Drenthe 2022-2025	Fout	EUR 0	n.v.t.
DRE DRE13C	Subsidieregeling Veilig en Bereikbaar Drenthe 2022-2025	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Fout	EUR 0	n.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
IenW E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	Fout	EUR 0	n.v.t.
IenW E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
IenW E44B (Provincie)	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
IenW E44B (Provincie)	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
IenW E81	Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022	Fout	EUR 0	n.v.t.
IenW E81	Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Fout	EUR 0	n.v.t.
IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Fout	EUR 0	n.v.t.
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

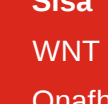
Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Fout	EUR 0	n.v.t.
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Fout	EUR 0	n.v.t.
OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026	Fout	EUR 0	n.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
SZW G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
VRO J209	Meerjarige regeling huisvesting aandachtsgroepen	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J209	Meerjarige regeling huisvesting aandachtsgroepen	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J75B	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J75B	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J75B (Provincie)	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J75B (Provincie)	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	Fout	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

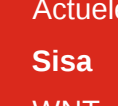
Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
VRO J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H27B	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken met centraal persoon (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H27B	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken met centraal persoon (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

De belangrijkste bevindingen uit de controle van de WNT-verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet Normering Topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op grond van de wet zijn de griffier en de gemeentesecretaris aangewezen als topfunctionaris. Hun bezoldiging is juist en volledig verantwoord in de WNT-verantwoording in uw jaarstukken.

Wilt u meer weten over de WNT? Kijkt u dan op: <https://www.topinkomens.nl>

Controleverklaring bevat paragraaf inzake overige aangelegenheden anticumulatiebepaling WNT

Met ingang van 2018 geldt een WNT-regel voor de samenloop van topfuncties bij verschillende WNT-instellingen. Deze anticumulatiebepaling regelt dat de som van de bezoldigingen van iemand die uitvoerende topfuncties uitoefent bij meerdere rechtspersonen of instellingen, niet hoger mag zijn dan het van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum. In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2024 hebben wij geen controle uitgevoerd op de naleving van deze anticumulatiebepaling. Dit hebben wij in onze controleverklaring bij uw jaarrekening in een paragraaf inzake overige aangelegenheden tot uitdrukking gebracht.

Bijlage Wet Normering Topinkomens (WNT)	
Aantal topfunctionarissen	U heeft twee topfunctionarissen verantwoord in de jaarrekening. Beide functionarissen hebben hun functie het gehele jaar vervuld.
Aard dienstverband	Beide topfunctionarissen zijn gedurende 2024 in loondienst bij de gemeente geweest.
Betaling ontslagvergoeding	U heeft in 2024 geen ontslagvergoedingen boven de WNT-grens uitgekeerd.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Wij zijn gedurende de gehele controle onafhankelijk geweest van uw gemeente

Een belangrijke kernwaarde van onze beroepsgroep is dat wij onafhankelijk zijn van het orgaan dat de jaarrekening opstelt. Bij uw gemeente is dit gewaarborgd omdat de gemeenteraad onze opdrachtgever is en het college verantwoordelijk is voor het opstellen van de jaarrekening.

Wij hebben de naleving bewaakt van externe standaarden, het onafhankelijkheidsbeleid van ETL Assurance & Overheidsaccountants en de onafhankelijkheidsafspraken met uw gemeente. Wij bevestigen dat we aan deze onafhankelijkheidsvereisten hebben voldaan en voldoen.

Om onze onafhankelijkheid bij de controle van de jaarrekening te waarborgen hebben wij geen werkzaamheden uitgevoerd die buiten de kaders van onze overeenkomst vallen. Een andere maatregel die wij genomen hebben is dat alle teamleden die betrokken zijn bij de controle van uw gemeente persoonlijk hebben verklaard dat ze onafhankelijk zijn van uw gemeente. Deze verklaring is in ons controledossier opgenomen.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
	Actuele ontwikkelingen
	Sisa
	WNT
	Onafhankelijkheid
	Communicatie
	Urenbesteding

Belangrijke onderwerpen en aandachtspunten die wij met u hebben gecommuniceerd

Als ETL Assurance & Overheidsaccountants vinden wij het belangrijk om u te laten zien op welke wijze wij de belangrijkste onderwerpen en aandachtspunten van de controle aan u hebben gerapporteerd. Dit hebben we opgenomen in onderstaande tabel.

Vereiste communicatie grond van controlestandaarden	Controleplan	Management-letter	Accountants-verslag
Mededeling over de verantwoordelijkheden van de accountant.	●		
Bevestiging van onze onafhankelijkheid	●		●
Eventuele significante tekortkomingen in de interne controle		●	●
Eventuele ontdekte of vermoede fraude		●	●
Niet-naleven van wet- en regelgeving		●	●
Schriftelijke bevestigingen gevraagd van het management			●
Alle zaken die van invloed zijn op de vorm en inhoud van de controleverklaring.		●	●
Ons standpunt over belangrijke kwalitatieve aspecten van de verslaggeving door het college			●
Rapporteren over significante moeilijkheden, aangelegenheden en overige zaken die van belang zijn voor het toezicht op het financiële verslaggevingsproces			●
Niet gecorrigeerde afwijkingen			●
Significante aangelegenheden die naar voren komen tijdens de controle in verband met verbonden partijen van de gemeente		●	●
Beschrijving van de reikwijdte en timing van de controle, waaronder significante risico's.	●		●

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

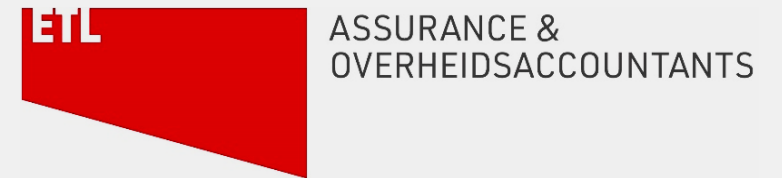
Onze urenbesteding in verband met de controle van de jaarrekening van uw gemeente

Onze urenbesteding is in overeenstemming met onze verwachtingen

De controle van de jaarrekening vereist voldoende tijd en aandacht van het controleteam. Hierbij beogen we een passende verdeling binnen het team ten aanzien van de onderwerpen, kennis en betrokkenheid. Ingevolge de maatregelen “In het Publiek belang” binnen de accountancysector rapporteren wij over onze urenbesteding ten aanzien van de jaarrekeningcontrole.

Teamlid	Begrote uren	Werkelijke uren
Partner	100	124
Manager	124	186
Controleleider	136	96
Beginnend controleleider	144	248
Assistent accountant	136	58
Totaal uren	640	712

Zoals uit de tabel blijkt zijn onze werkelijke uren hoger dan de verwachte uren. Dit zijn voornamelijk uren die door de ervaren medewerkers van het controleteam zijn gemaakt. De reden hiervan is dat dit het eerste jaar is dat wij uw accountant zijn. Dit vraagt incidenteel meer inspanning om uw organisatie goed te leren kennen. Deze extra uren nemen wij voor onze rekening als investering in onze relatie.

Bedankt voor de fijne samenwerking

